

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2013. gada 13.martā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

199. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, I.Purmale, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, V.Valgums
Konsultanti, eksperti:
V.Brūzis – Rīgas būvvalde;
G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekta biroja direktors
Projektu pārstāvji:
R.Bruzgulis, S.Solims - Ēkas jumta stāva rekonstrukcijas priekšlikums Mūku ielā 6;
J.Rinkevičs - Rekonstrukcijas priekšlikums dzīvokļa Nr. 7 rekonstrukcijai ēkā Brīvības ielā 52 (21.grupa, 12.grunts).
E.Erta - Līvu laukuma rekonstrukcija
A.Mailītis, D.Vilsona – Rīga 2014 radoši informatīvā telpa „Esplanāde 2013”
M.Beķere, S.Graikste, S.Sirmace - Vasaras kafejnīcu dizains Rīgas vēsturiskā centra teritorijā

Sēdi vada: A.Kronbergs
Sēdi protokolē: B.Mūrniece
Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 199. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padome apstiprina darba kārtību bez izmaiņām.

2.

Padomes 200. sēde un tās darba kārtība

200.sēdi rīkot 27.martā plkst. 15.00

3.

Ēkas jumta stāva rekonstrukcijas priekšlikums Mūku ielā 6; Iesniedzējs: SIA „Arplan”.

Ziņo: R.Bruzgulis informē par veiktajām izmaiņām projektā kopš iepriekšējās tā izvērtēšanas.

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

V.Valgums: piedāvātais risinājums vēl nešķiet atbalstāms. Būtu jācenšas panākt homogēnāku jumta formu.

J.Zilgalvis: piedāvātā lakoniskā forma ar divslīpju jumtu ir atbalstāma.

I.Tapiņa: terases robi un lauzumi no esošā konstruktīvā viedokļa šķiet diskutabli.

J.Dambis: piedāvāts Vecrīgai neraksturīgs jumta risinājums. Tā nav kvalitatīva jauna arhitektūra, kas jumta ainavu uzlabotu. Tāpēc uzskata, ka jāturpina meklēt citus risinājumus.

G.Princis: piedāvātais risinājums būtu uzlabojams, ņemot vērā atskaites punktu – harmoniska jumta izbūve. Šobrīd

harmonija vēl nav saskatāma.

I.Purmale: harmoniskas jumtu ainavas radīšanas nolūkā iesaka izskatīt iespēju neveidot kā terasi, bet gan kā jumtu.

Padome lēmumu nepieņem. Aicina turpināt risinājumu izstrādi, balstoties uz sēdē izteiktajiem viedokļiem.

4.

Priekšlikums dzīvokļa Nr. 7 rekonstrukcijai ēkā Brīvības ielā 52 (21.grupa, 12.grunts).

iesniedzējs: SIA „Projektēšanas birojs A.I.D.E.”.

Ziņo: J.Rinkevičs informē par projekta izvērtēšanas nepieciešamību. Jautājums tiek izvērtēts, pamatojoties uz Būvvaldes prasību.

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

J.Zilgalvis: konstatējot, ka iecere nav uztverama no publiskās ārtelpas, kā arī tā sakārtos ēkas apjomu, VKPAI to ir atbalstījusi.

V.Brūzis: Būvvaldes ieskatā iecere ir pieļaujama, jo pagalms ir slēgts un iecere vizuāli nebūs uztverama.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto priekšlikumu dzīvokļa Nr. 7 rekonstrukcijai ēkā Brīvības ielā 52.

Par – 7: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, I.Purmale, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, V.Valgums

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: atbalstīt iesniegto priekšlikumu dzīvokļa Nr. 7 rekonstrukcijai ēkā Brīvības ielā 52.

5.

Līvu laukuma rekonstrukcija

Ziņo: I.Purmale informē, ka atbilstoši Padomes lūgumam, RDPAD direktors ir konsultējies ar pašvaldības vadītāju, kas principā piekrīt Padomes iepriekš formulētajam lēmumam.

J.Dambis konstatē, ka šāda lēmuma gadījumā būs jāriko jauns konkurss. Uzskata, ka pirmā punktā formulējums „*iespējami apbūvējamā Līvu laukuma daļa*” veicinās apbūvi, tāpēc tas varētu būt šāds: „*laukuma daļa, kur pieļaujama apbūve, lai nosegtu pretugunsmūrus*”.

I.Purmale apstiprina, ka tiks rīkots jauns konkurss ar jaunu programmu, kas vairāk definēs pašvaldības intereses. Konkurss būs pamats detālplānojuma risinājumiem.

J.Dambis: informē par VKPAI saņemto UNESCO LNK negatīvo viedokli un par UNESCO LNK prasību jautājumu nosūtīt izvērtēšanai UNESCO Pasaules mantojuma Komiteju.

Padome pēc diskusijām pieņem zināšanai UNESCO LNK viedokli un ierosina UNESCO Pasaules mantojuma Komiteju par iespējamām izmaiņām informēt pirms Līvu laukuma detālplānojuma apstiprināšanas.

Padome balso par lēmumu:

1. Principiāli piekrist esošo publisko ārtelpu (Līvu laukumu) sadalīt neapbūvējamā un iespējami apbūvējamā daļā, nosakot to robežas.
2. Noteikt neapbūvējamās teritorijas daļas - Līvu laukuma robežu pa Meistaru, Kaļķu, bijušo Mazo Ķēniņu un Zirgu ielām, saglabājot nolasāmas vēsturiskās šo ielu apbūves līnijas, laukuma teritoriju rekonstruējot atbilstoši publiskās ārtelpas gājēju vides veidošanas principiem, nepieļaujot ne iejaukšanos arheoloģiskajā kultūrslānī, ne

- arī kāda veida (arī īslaicīgu un sezonālu) apbūvi, izņemot to, kas paredzēta labiekārtošanas projektā.
3. Noteikt, ka pārējā esošā Līvu laukuma teritorijas daļa starp Līvu laukumu (jeb – Mazās Ķēniņu ielas trasi), Zirgu, Vaļņu un Kaļķu ielām uzskatāma par attīstāmu, pamatojot ar skatupunktu analīzi un kultūrvēsturiskās apbūves uztveres iespējām, konsekventi respektējot vēsturiskā plānojuma struktūru un sabiedrības viedokli. To iespējams iedalīt šādās nosacītās zonās:
    - apbūvējamā teritorija;
    - teritorija ar vides telpiskā dizaina un publiskās infrastruktūras elementiem (ierobežotas apbūves teritorija, kurā apbūves parametrus nosaka detālais plānojums, respektējot aptaujas rezultātus);
    - labiekārtojamā teritorija, kuru savstarpējās robežas un proporcijas precizē saskaņā ar atklāta arhitektoniski - telpiskā risinājuma konkursa rezultātiem un nostiprina detālā plānojuma izstrādes procesā.
  4. Minēto konkursu organizēt, nosakot konkrētu būvprogrammu plānotajiem objektiem un ievērtējot publiskās intereses – arheoloģiskā kultūrslāņa saglabāšanu, publiskas funkcijas telpu nodrošinājumu ēku pirmajos stāvos, komunikatīvo funkciju nodrošināšanu, saglabājot galvenos gājēju kustības virzienus, kā arī skatu koridoru no noteiktiem skatupunktiem nodrošināšanu. Ieteikt Rīgas pilsētas pašvaldībai (Rīgas Pilsētas arhitekta birojam) organizēt minēto konkursu.
  5. Pirms konkursa rīkošanas nepieciešams izstrādāt esošā Līvu laukuma teritorijas zudušās apbūves pagrabu (arī puspagraba) līmeņa un neapbūvēto daļu savietoto plānu M1:250, izmantojot Rīgas būvvaldes arhīva grafiskos dokumentus, kā arī izstrādāt tagadējā Līvu laukuma attīstāmās daļas zudušās apbūves būvvēstures un vēsturiskos pārskatus (nolūkā orientēties tajā pazemes kultūrvēsturiskajā vidē, kas darbu laikā neizbēgami tiktu atsegta).

Par – 6: A.Kronbergs, J.Asaris, I.Purmale, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, V.Valgums;

Pret – 0;

Atturas – 1: J.Dambis.

Padomes lēmums:

1. Principiāli piekrist esošo publisko ārtelpu (Līvu laukumu) sadalīt neapbūvējamā un iespējami apbūvējamā daļā, nosakot to robežas.
2. Noteikt neapbūvējamās teritorijas daļas - Līvu laukuma robežu pa Meistaru, Kaļķu, bijušo Mazo Ķēniņu un Zirgu ielām, saglabājot nolasāmas vēsturiskās šo ielu apbūves līnijas, laukuma teritoriju rekonstruējot atbilstoši publiskās ārtelpas gājēju vides veidošanas principiem, nepieļaujot ne iejaukšanos arheoloģiskajā kultūrslānī, ne arī kāda veida (arī īslaicīgu un sezonālu) apbūvi, izņemot to, kas paredzēta labiekārtošanas projektā.
3. Noteikt, ka pārējā esošā Līvu laukuma teritorijas daļa starp Līvu laukumu (jeb – Mazās Ķēniņu ielas trasi), Zirgu, Vaļņu un Kaļķu ielām uzskatāma par attīstāmu, pamatojot ar skatupunktu analīzi un kultūrvēsturiskās apbūves uztveres iespējām, konsekventi respektējot vēsturiskā plānojuma struktūru un sabiedrības viedokli. To iespējams iedalīt šādās nosacītās zonās:
  - apbūvējamā teritorija;
  - teritorija ar vides telpiskā dizaina un publiskās infrastruktūras elementiem (ierobežotas apbūves teritorija, kurā apbūves parametrus nosaka detālais plānojums, respektējot aptaujas rezultātus);
  - labiekārtojamā teritorija, kuru savstarpējās robežas un proporcijas precizē saskaņā ar atklāta arhitektoniski - telpiskā risinājuma konkursa rezultātiem un nostiprina detālā plānojuma izstrādes procesā.
4. Minēto konkursu organizēt, nosakot konkrētu būvprogrammu plānotajiem objektiem un ievērtējot publiskās intereses – arheoloģiskā kultūrslāņa saglabāšanu, publiskas funkcijas telpu nodrošinājumu ēku pirmajos stāvos, komunikatīvo funkciju nodrošināšanu, saglabājot galvenos gājēju kustības virzienus, kā arī skatu koridoru no noteiktiem skatupunktiem nodrošināšanu. Ieteikt Rīgas pilsētas pašvaldībai (Rīgas Pilsētas arhitekta birojam) organizēt minēto konkursu.
5. Pirms konkursa rīkošanas nepieciešams izstrādāt esošā Līvu laukuma teritorijas zudušās apbūves pagrabu (arī puspagraba) līmeņa un neapbūvēto daļu savietoto plānu M1:250, izmantojot Rīgas būvvaldes arhīva grafiskos dokumentus, kā arī izstrādāt tagadējā Līvu laukuma attīstāmās daļas zudušās apbūves būvvēstures un vēsturiskos pārskatus (nolūkā orientēties tajā pazemes kultūrvēsturiskajā vidē, kas darbu laikā neizbēgami tiktu atsegta).

6.
Vasaras kafejnīcu dizains Rīgas vēsturiskā centra teritorijā;
Iesniedzējs: Latvijas viesnīcu un restorānu asociācija.

Ziņo: S.Graikste informē par nepieciešamību izvērtēt jautājumu Padomē. Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija ir satraukta par iespējamām izmaiņām RD Saistošajos noteikumos nr. 108. Jautājums par saulesargiem, to veidu, kā arī prasību neveidot norobežojošas sienas. Ierosina veidot kopīgu darba grupu, izstrādājot vadlīnijas vasaras kafejnīcu dizainam (līdzīgu, kā tas sagatavots Lionā).

Padomes locekļi un eksperti izsakās par jautājumu:

V.Brūzis: ņemot vērā, ka šajā sarunā nepiedalās šo noteikumu autors, Pilsētvides dizaina pārvaldes vadītāja, jautājuma izvērtēšana nebūs pilnīga.

J.Dambis: Padomes izvirzītais mērķis bija publiskās ārtelpas kvalitāte Rīgas vēsturiskajā centrā. Neviens no Padomes nebūs pret pilsētvidē iederīgiem, kvalitatīviem risinājumiem. Viena no problēmām – mūsu sabiedrība vēlas visu atrisināt ar noteikumu un likumu palīdzību. Katru gadījumu ar likumu nevar atrisināt, tāpēc veidojas smags birokrātiskais regulējums. Iespējams, ka tas radīs, jo pašvaldībai ir grūti cīnīties ar pašdarbību. Vairāk uzskata, ka nepieciešami vispārīgi noteikumi un komisijas, kas vērtē katru konkrēto risinājumu.

I.Tapiņa: Padome nav tiesīga iejaukties Rīgas pilsētas saistošo noteikumu izstrādē. Padome savu viedokli jau ir paudusi J.Radzevičam 181. Sēdē (29.06.2012).

V.Valgums: normatīvie akti dod galvenās vadlīnijas, pārējās lietas būtu jārealizē pēc labas prakses principiem. Iesaka pašvaldībai izveidot rokasgrāmatu ar konkrētiem piemēriem.

M.Baņķiere: vērsties Padomē rekomendēja pašvaldība. 108.noteikumu grozījumi šobrīd nav pieņemti, diskusija turpinās. Pašvaldība apgalvoja, ka jautājumus nevar atrisināt bez Padomes līdzdalības. Atbalsta A.Ciņa 181.sēdē ierosināto – pašvaldībai izstrādāt skaidrojošu materiālu. Atbalsta uzskatu, ka veidot kafejnīcu Rīgas vēsturiskajā centrā var, tikai apzinoties un rēķinoties ar tā īpašajām vērtībām. Iesniedz uzņēmēju iztulkotu Lionas vadlīniju paraugu.

J.Dambis: ierosina Padomei aicināt Rīgas domi sadarbībā ar dažādām interešu grupām izstrādāt vadlīnijas vasaras kafejnīcu izvietojumam, pieejamībai un vizuālajam tēlam Rīgas vēsturiskajā centrā.

G.Princis: aicina Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija satikties Pilsētas arhitekta biroja, lai kopā ar Pilsētvides dizaina pārvaldi vienotos par turpmākiem darbības virzieniem.

V.Brūzis: dokuments ir tik strikts, jo administratīvā procesa dēļ pašvaldībai nav iespējas filozofiski spriest, ņemot vērā, ka jāizsniedz administratīvais akts.

A.Kronbergs: nepieciešams atrast mehānismu sadarbībai – radīt dokumentu kopā ar pašvaldību, pilsētas arhitektu un dizaineriem. Padome ir gatava apspriest izstrādātos dokumentus.

Padome balso par lēmumu: Padome aicina Rīgas domi sadarbībā ar dažādām interešu grupām izstrādāt vadlīnijas vasaras kafejnīcu izvietojumam, pieejamībai un vizuālajam tēlam Rīgas vēsturiskajā centrā.

Par – 7: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, I.Purmale, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, V.Valgums

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome aicina Rīgas domi sadarbībā ar dažādām interešu grupām izstrādāt vadlīnijas vasaras kafejnīcu izvietojumam, pieejamībai un vizuālajam tēlam Rīgas vēsturiskajā centrā.

7.
**2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsētas
radoši informatīvās telpas Esplanāde 2014 izvietošana.**
Iesniedzējs: VKPAI (Nodibinājums Rīga 2014)

Ziņo: A.Mailītis un D.Vilsone informē par paviljona ieceri.

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

J.Dambis: VKPAI ir skatījusi un atbalstījusi šo ieceri. Vērtē to kā izcilu ideju gan arhitektonisko, gan dizaina izteiksmes līdzekļu ziņā. Arhitekta minētā „centrālā telpiskā izpausme” saskanēs ar pilsētas vizuālo tēlu, kāds tas būs 2014.gadā – daļa kultūras būvju būs apjotas celtniecības sastatnēm.

V.Brūzis: mūsdienīga un laba ideja. Vienīgi, objekts tiks izvietots parka teritorijā, zālē. Šajā gadījumā funkcijas dēļ, kā arī ņemot vērā, ka „Rīgas meži” it piekrituši, atbalstāms arī no Būvvaldes viedokļa.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto ieceri 2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsētas radoši informatīvās telpas Esplanāde 2014 izvietošanai

Par – 7: A.Kronbergs, J.Asaris, J.Dambis, I.Purmale, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, V.Valgums

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums:

Atbalstīt iesniegto ieceri 2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsētas radoši informatīvās telpas Esplanāde 2014 izvietošanai.

Sēdi slēdz 17.15

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

A.Cinis

J.Dambis

I.Purmale

I.Tapiņa

V.Valgums

J.Zilgalvis

Protokolēja: B.Mūrniece